Lieta Nr.C71198723
CA0102-24/3
ECLI:LV:VAT:2024:0606.C71198723.11.S

Vidzemes apgabaltiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2024.gada 6.jūnijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Agris Bukavs, tiesneses Inguna Pinne un Sandra Bakmane,

ar tiesas sēdes sekretāri Baibu Nīmani,

piedaloties prasītājas pilnsabiedrības "Demolition Union" pārstāvim /Persona B/, atbildētājas Valkas novada pašvaldības pārstāvim /Persona A/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu pilnsabiedrības "Demolition Union" prasībā pret Valkas novada pašvaldību par parāda piedziņu un Valkas novada pašvaldības pretprasībā pret pilnsabiedrību "Demolition Union" par līgumsoda un zaudējumu piedziņu sakarā ar pilnsabiedrības "Demolition Union" apelācijas sūdzību par Vidzemes rajona tiesas 2023.gada 29.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītāja pilnsabiedrība "Demolition Union" cēlusi tiesā prasību pret atbildētāju Valkas novada pašvaldību par parāda piedziņu.

[1.1] Prasītāja, ņemot vērā vēlāk iesniegtos prasības papildinājumus, lūgusi piedzīt no atbildētājas pamatparādu 9680 EUR, līgumsodu 358,03 EUR un likumiskos nokavējuma procentus 286,42 EUR par laika posmu no 2023.gada 18.aprīļa līdz 2023.gada 29.augustam, kā arī piedzīt visus prasītājas samaksātos tiesāšanās izdevumus un noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai saņemt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus 8% gadā no nesamaksātās pamatparāda summas 9680 EUR.

[1.2] Prasības pieteikumā un tā papildinājumos norādīts, ka 2022.gada 12.jūlijā puses noslēgušas būvdarbu līgumu Nr.VND/4-22/22/270 par būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādi, autoruzraudzību un ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, nojaukšanu (turpmāk arī- Līgums).

2022.gada 11.novembrī puses ar atpakaļejošu datumu parakstījušas vienošanos Nr.1 pie Līguma.

[1.3] 2023.gada 9.janvārī prasītāja iesniedza atbildētājai pieņemšanas-nodošanas aktus Nr.1-3 un Nr.1-3 (turpmāk arī - Akti), kuros norādīts, ka ēkas demontāžas darbi no prasītājas puses ir pabeigti kopā ar pamatiem 100% apmērā. Atbildētāja 2023.gada 9.janvārī prasītājai norādījusi, ka darbi objektā izpildīti tikai 50% apmērā no ēku demontāžas, kas neatbilst patiesībai. Pilnsabiedrība "Demolition Union" no atbildētājas pieprasa tikai samaksu par Aktu 2.1.apakšpunktos norādītajiem darbiem - būves konstrukciju demontāžu. Samaksa par citiem Līgumā paredzētajiem darbiem netiek prasīta.

[1.4] 2023.gada 8.februārī Valkas novada pašvaldība nosūtīja prasītājai paziņojumu par vienpusēju līguma izbeigšanu.

[1.5] Starp pusēm pastāv strīds par prasītājas izpildītā darba apmaksu saskaņā ar prasītājas 2023.gada 14.martā atbildētājai izrakstīto rēķinu Nr.230314-Vnp par naudas summu 9680 EUR, ko atbildētāja bez jebkāda tiesiska pamata nav samaksājusi.

[1.6] Ēku un to pamatu demontāžas faktu apstiprina Valkas novada Būvvaldes sastādītā izpildīto darbu shēma, Būvvaldes sniegtā informācija no Būvniecības informatīvās sistēmas (BIS) un atbildētājas 2023.gada 17.martā sagatavotais Fakta konstatācijas akts Nr.1.

[1.7] Saskaņā ar Līguma 16.3.apakšpunktu par maksājumu kavējumu nolīgts maksāt līgumsodu 0,1% no kavētā maksājuma summas par katru nokavēto dienu, bet ne vairāk kā 10% no līguma summas. Saskaņā ar iesniegto rēķinu un pamatojoties uz šo Līguma punktu prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas līgumsodu 358,03 EUR par laika periodu no 2023.gada 18.aprīļa līdz 2023.gada 29.augustam.

[1.8] Prasītāja aprēķinājusi un lūdz piedzīt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus 286,42 EUR par laika periodu no 2023.gada 18.aprīļa līdz 2023.gada 29.augustam.

[1.9] Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1587., 1716., 1757., 1765., 2212., 2213., 2222., 2223.pantu.

[2] Atbildētāja Valkas novada pašvaldība sniegusi rakstveida paskaidrojumus par prasību. Norāda, ka prasību neatzīst.

[2.1] Starp pusēm pastāv strīds par prasītājas izpildītā darba apmaksu par darbiem, kas saistīti ar ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, nojaukšanu.

Prasītāja nav izpildījusi ar Līgumu uzņemtās saistības, proti, atbilstoši Līguma noteikumiem izstrādāt būvniecības ieceres dokumentāciju un veikt būvniecības dokumentācijā norādīto būvdarbu izpildi un autoruzraudzību ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, nojaukšanai.

[2.2] Līguma 13.1.apakšpunkts nosaka prasītājas pienākumus, t.sk., īstenot ar Līgumu uzņemtos darbus pilnā apjomā Līgumā noteiktajos termiņos un pienācīgā kvalitātē, veikt darbus kvalitatīvi, ievērojot Līgumā, tam pievienotajos dokumentos un normatīvajos aktos noteiktās prasības, nodrošināt tīrību būvlaukumā un darbu izpildes kalendārajā grafikā norādītajos termiņos nodrošināt visu būvgružu izvešanu no būvlaukuma un teritorijas sakārtošanu, kā arī būvlaukuma atbrīvošanu no prasītājai piederošiem darba rīkiem un inventāra.

Atbildētāja uzskata, ka demontāža nav veikta - prasītāja ir vien sagāzusi ēkas, pēc kā objektu pametusi.

Demontāža ir process, kad konkrētais objekts tiek izjaukts pa detaļām un demontāžas darbi iekļauj ēku un to atsevišķu daļu, būvju un inženiertīklu demontāžu, nojaukšanu, būvgružu pārstrādi un izvešanu.

Turklāt tehniskajā specifikācijā paredzēts, ka prasītāja ar specializētu drupināšanas tehniku veic būvgružu pārstrādi un to šķirošanu, iegūstot otrreiz izmantojamus materiālus (šķembas, granti, metālu u.tml.), lai tos varētu utilizēt un lietderīgi izmantot; tāpat paredzēts, ka prasītāja demontē tērauda un krāsainā metāla elementus, vai cita veida materiālus (piemēram, logi, dēļi, ko var izmantot kurināšanai vai kādiem citiem saimnieciskajiem darbiem u.tml.), kā arī veic visu būvgružu izvešanu no objekta un teritorijas sakārtošanu.

Līguma jēga un būtība bija sakopt konkrēto Valkas novada pašvaldības teritoriju. Atbildētāja, noslēdzot Līgumu, vēlējusies iegūt pilnu Līguma priekšmetu, lai pasūtīto darbu kopuma izpildes rezultātā iegūtu sakoptu vidi.

Tā kā prasītāja tikai sagāzusi demontējamās ēkas un pārējos Līgumā nolīgtos darbus nav veikusi, prasītājai nepienākas saņemt samaksu par demontāžu.

[2.3] Turklāt pirms ēku sagāšanas prasītāja nav atbrīvojusi ēkas no sadzīves priekšmetiem un atkritumiem, kā rezultātā, lai šo vietu sakoptu, atbildētājai jāiegulda pat lielāks darbs – no gruvešu kaudzes jāatlasa katrs elements

atsevišķi, jādrupina, jāizlasa ārā detaļas, kam nepieciešams roku darbs. Prasītājai kā kvalificētai, prasmīgai un pieredzējušai lietpratējai bija jāapzinās, ka ir nepieciešams veikt arī citus darbus, kas tieši nav norādīti specifikācijā, t.sk., būvprojektā, bet izriet no būvdarbu procesa jēgas un būtības un ir saprātīgi un pamatoti, izsecināmi un nepieciešami darbu pilnīgai izpildei.

[2.4] Pašlaik objektā ir gruvešu kaudze un atbildētājai jāorganizē prasītājas nepaveiktais darbs atkārtoti. Valkas novada pašvaldība šobrīd ir tieši tādā pašā situācijā kā pirms Līguma slēgšanas, jo vienīgais, ko prasītāja paveikusi, ir nojaukšanas projekta izstrāde, par ko prasītājai pienākas samaksa. Atbildētāja veikusi samaksu nolūkā iegūt pilnīgu Līguma izpildi, un paredzot, ka prasītāja darbus pabeigs. Atbildētāja neapstrīd, ka prasītājai pienākas samaksa daļā par nojaukšanas projekta izstrādi, bet nepienākas samaksa par ēku sagāšanu tā kā prasītāja bija uzņēmusies ēkas demontēt, kas ir daudz plašāks jēdziens kā sagāšana.

[2.5] Prasītājas prasījums ir negodprātīgs, demontāžas darbi no prasītājas puses nav izpildīti, līdz ar to atbildētāja nevar veikt samaksu par šiem darbiem.

[3] Atbildētāja Valkas novada pašvaldība cēlusi tiesā pretprasību pret pilnsabiedrību "Demolition Union", lūdzot piedzīt no prasītājas par labu atbildētājai līgumsodu 4170,60 EUR un zaudējumus 8666,88 EUR, kā arī visus tiesāšanās izdevumus.

[3.1] Pamatojoties uz prasītājas līgumsaistību neizpildi, atbildētāja 2023.gada 8.februārī nosūtīja prasītājai paziņojumu par vienpusēju Līguma laušanu, savukārt 2023.gada 20.martā, ņemot vērā Līguma laušanas faktu, nosūtīja prasītājai lūgumu samaksāt atbildētājai līgumsodu 10% no Līguma summas, t.i., 4170,60 EUR.

[3.2] Ar savu rīcību prasītāja ir nodarījusi atbildētājai zaudējumus.

Prasītājas neizpildīto darbu veikšanai atbildētāja bija spiesta rīkot atkārtotu iepirkuma procedūru, cita starpā iekļaujot darba uzdevumā demontēto ēku konstrukciju (būvgružu) pārkrāmēšanu, izlasot un šķirojot no būvgružiem sadzīves priekšmetus, aprīkojumu, koka logu/durvju rāmjus, vati, jumta segumu, grīdas segumu, tērauda elementus u.tml. (darbus, kas nav veikti pirms ēku demontāžas).

[3.3] Ar atbildētājas iepirkumu komisijas 2023.gada 24.maija lēmumu nolemts slēgt līgumu ar pretendentu, kas piedāvājis zemāko cenu – /Nosaukums A/ – par ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, būvprojekta autoruzraudzību un demontāžas darbu pabeigšanu, par kopējo līgumcenu 38857,03 EUR bez PVN, t.sk., par autoruzraudzības pakalpojumu 800 EUR un par būvdarbiem 38057,03 EUR.

Iepirkumu komisija, veicot pretendentu izvērtēšanas procesu, vērtējusi komisijai iesniegtās tāmes. No iepirkuma uzvarētāja tāmes konstatējams, ka iepriekš minēto papildu pozīciju pretendents ēkai /Adrese C/, apņēmies nodrošināt par 5447,75 EUR, savukārt ēkai /Adrese A/, par 3219,13 EUR.

Līdz ar to prasītāja, neizpildot uzņemtās līgumsaistības, kā rezultātā atbildētāja bija spiesta lauzt Līgumu un rīkot jaunu iepirkuma procedūru ar jaunu papildu pozīciju, radījusi atbildētājai zaudējumus 8666,88 EUR.

Neizpildot Līgumu, prasītāja kā tiesību aizskārēja veikusi neattaisnojamu darbību, kā rezultātā atbildētājai radīti zaudējumi, jo atbildētājai atkārtota iepirkuma ietvaros jāmaksā jaunajam uzņēmējam par prasītājas darbības rezultātā radītajiem papildu darbiem – sagāztās būvgružu kaudzes šķirošanu, kas nebūtu bijuši jāveic, ja prasītāja kā profesionāla un pieredzējusi būvdarbu veicēja būtu darbus veikusi godprātīgi un atbilstoši būvju demontāžas vispārpieņemtajai praksei.

[3.4] Pretprasība pamatota ar Civillikuma 1402., 1716., 1717., 1770., 1775., 1779., 2213., 2217.pantu.

[4] Ar Vidzemes rajona tiesas 2023.gada 29.decembra spriedumu pilnsabiedrības "Demolition Union" prasība pret Valkas novada pašvaldību noraidīta pilnībā.

Daļēji apmierināta Valkas novada pašvaldības pretprasība pret pilnsabiedrību "Demolition Union". Par labu Valkas novada pašvaldībai nospriests piedzīt zaudējumus 8666,88 EUR un tiesas izdevumus 474,70 EUR; noraidīta

pretprasība daļā par līgumsoda 4170,60 EUR piedziņu; atzītas Valkas novada pašvaldībai tiesības saņemt no pilnsabiedrības "Demolition Union" likumiskos procentus pēc likmes 6% gadā no piedzītās summas 9141,58 EUR par laiku no dienas, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma pilnīgai izpildei (izsoles noslēguma dienai), ar nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis pamatparāda lielumu.

[4.1] Spriedumā norādīts, ka 2022.gada 12.jūlijā puses noslēgušas Līgumu par būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādi, autoruzraudzību un ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, nojaukšanu un teritorijas sakārtošanu. Saskaņā ar Līgumu prasītāja apņēmusies četru mēnešu laikā pēc Līguma noslēgšanas izstrādāt būvniecības dokumentāciju, veikt ēku nojaukšanu un teritorijas sakārtošanu, būvniecības procesa laikā nodrošināt autoratlīdzību. Savukārt atbildētāja par minēto darbu veikšanu apņēmusies samaksāt prasītājai Līguma summu 41706 EUR bez PVN. 2022.gada 11.novembrī puses noslēgušas vienošanos Nr.1 pie Līguma, ar kuru pagarinājušas Līgumā noteikto darbu izpildes termiņu līdz 2022.gada 29.decembrim.

Saskaņā ar Līguma 23.7.apakšpunktu Līguma neatņemamas sastāvdaļas ir tehniskā specifikācija un prasītājas iesniegtais piedāvājums iepirkumā. Lietā nav strīda, ka prasītājas piedāvājuma daļa ir prasītājas 2022.gada 7.jūnijā sastādītās veicamo darbu tāmes - katrai ēkai atsevišķi sastādītās koptāmes Nr.1, lokālās tāmes Nr.1, Nr.2 un Nr.3. Tādējādi pušu tiesiskās attiecības noslēgtā Līguma ietvaros apspriežamas, ņemot vērā minēto dokumentu noteikumus.

Tāpat lietā nav strīda, ka Līgums nav līdz galam izpildīts un ka prasītājas faktiski veikto darbu apjoms fiksēts 2023.gada 17.marta fakta konstatācijas aktā Nr.1, kuru parakstījuši abu pušu pārstāvji.

[4.2] Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, savukārt Civillikuma 1590.pantā noteikts, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Civillikuma 2223.pants noteic, ka tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa; maksa var būt norunāta kā par visu darbu kopā, tā arī par tā daļām un arī pēc laika, ja vien uzņēmējs uzņēmies izpildīt visu pasūtījumu; otrā gadījumā uzņēmējs var pēc katras daļas pabeiguma prasīt, lai to pieņem un par to samaksā.

[4.2.1] Līguma 6.2.2.apakšpunktā noteikts, ka norēķinus par veiktajiem darbiem pasūtītājs (atbildētāja) veic pa daļām, iepriekšējā periodā (kalendārais mēnesis) izpildīto darbu apmaksājot 30 darba dienu laikā pēc rēķina saņemšanas no izpildītāja (prasītājas). Minētajā Līguma punktā noteikts arī tas, ka norēķini tiek veikti tikai pēc tam, kad pasūtītājs ir pieņēmis no izpildītāja iepriekšējā periodā izpildītos darbus ar nodošanas-pieņemšanas aktu.

Prasītāja 2023.gada 17.janvārī sastādījusi un 2023.gada 14.martā elektroniski parakstījusi atbildētājai iesniegtos aktus Nr.1-3 (formas 2) par 2023.gada janvārī veiktajiem darbiem, kuros norādīts, ka 2023.gada janvārī izpildīta puse no abu būvju konstrukciju demontāžas darbiem kopsummā par 9680 EUR (5720 EUR + 3960 EUR). No minētajiem aktiem izriet arī tas, ka abu būvju konstrukciju demontāža ir pabeigta pilnībā (dati par aktu 2.1.apakšpunktā minēto darbu izpildi no darbu sākuma un to atlikumu). Tādējādi formālie kritēriji nolīgto darbu daļas - ēku konstrukciju demontāžas - pieņemšanai ir izpildīti.

2023.gada 14.marta aktus Nr.1-3 par 2023.gada janvārī veikto ēku konstrukciju demontāžu atbildētāja nav parakstījusi un tajos norādītos darbus nav pieņēmusi.

Ievērojot Līguma 6.2.2.apakšpunktā noteikto, ka darbu pieņemšana ir priekšnoteikums norēķinu veikšanai, un līdz ar to - arī prasītājas prasības apmierināšanai -, tiesai jāpārbauda, vai atbildētājas atteikums pieņemt 2023.gada janvārī prasītājas izpildītos darbus ir pamatots.

[4.2.2] No pušu sarakstes - prasītājas 2023.gada 2.janvāra, 2023.gada 6.janvāra un 2023.gada 17.janvāra vēstulēm, atbildētājas 2023.gada 5.janvāra, 2023.gada 12.janvāra, 2023.gada 20.janvāra atbildes vēstulēm, kā arī tiesas sēdē sniegtajiem pušu paskaidrojumiem izriet, ka prasītāja objektu pametusi 2023.gada sākumā, noņemot tā nožogojumu, un ar 2023.gada 2.janvāra vēstuli paziņojusi, ka darbus objektā neturpinās. Savukārt atbildētāja vairākkārt - ar 2023.gada 5. un 12.janvāra vēstulēm - aicinājusi prasītāju pabeigt darbus atbilstoši Līgumam.

No Valkas novada pašvaldības 2023.gada 20.janvāra vēstulē norādītā izriet, ka atteikumu pieņemt 2023.gada janvārī izpildītos darbus atbildētāja pamatojusi ar to, ka pirms ēku konstrukciju demontāžas ēkas nav atbrīvotas no tajās esošiem priekšmetiem, aprīkojuma, atsevišķi nav šķiroti koka logu un durvju rāmji, vate, jumta segums, grīdas segums, tērauda elementi u.tml., un visi būvgruži ir sajaukti kopā. Šos faktus apstiprina arī pušu 2023.gada 17.martā sastādītais fakta konstatācijas akts Nr.1.

Līgumam pievienotās tehniskās specifikācijas būvdarbiem 12.punktā norādīts, ka "demontētie tērauda un krāsainā metāla elementi (t.sk. visi cita veida materiāli (piemēram logi, dēļi vai tml.), ko pasūtītājs uzskatīs par derīgiem) ir pasūtītāja īpašums un ir nogādājami pasūtītāja norādītajā vietā (3 km attālumā)", kas nepārprotami apstiprina, ka prasība par koka un metāla elementu atsevišķu demontāžu bija izvirzīta, jau iepirkumu izsludinot, attiecīgi tā iepirkuma pretendentiem nevarēja būt nezināma. Iesniedzot pieteikumu dalībai konkursā, prasītāja pieteikuma 1.punktā apstiprinājusi, ka ar tehniskās specifikācijas noteikumiem ir iepazinusies un atzīst tos par sev saistošiem.

Līdz ar to tiesa nav pievienojusies prasītājas argumentam, ka prasība par koka logu un durvju, un tērauda un krāsainā metāla elementu atsevišķu demontāžu prasītājai izvirzīta jau pēc Līguma noslēgšanas, nolīgto darbu izpildes gaitā, un atzīst, ka prasītāja ēku konstrukciju demontāžas darbus nav veikusi atbilstoši tehniskās specifikācijas prasībām un atbildētājas atteikums pieņemt 2023.gada janvārī prasītājas izpildītos darbus ir pamatots.

Prasītāja nav izmantojusi atbildētājas sniegto iespēju novērst darbu izpildē pieļautos trūkumus un veikt būvgružu šķirošanu to tālākas pārstrādes procesā, par ko liecina tas, ka darbi objektā netika atsākti, neraugoties uz atbildētājas 2023.gada 5. un 12.janvāra vēstulēs paustajiem aicinājumiem.

[4.2.3] Pie šādiem apstākļiem, ņemot vērā to, ka saskaņā ar Līguma 6.2.2.apakšpunktu un Civillikuma 1590., 2223.pantu pasūtītājam ir pienākums norēķināties tikai par atbilstoši Līgumam veiktiem un pasūtītāja pieņemtiem darbiem un ka atbildētāja pamatoti atteikusies pieņemt prasītājas 2023.gada janvārī veiktos, aktos Nr.1-3 norādītos ēku konstrukciju demontāžas darbus, tiesa secina, ka atbildētājai kā pasūtītājai nav iestājies pienākums norēķināties par šiem darbiem, un līdz ar to - ka prasītājas prasība par 2023.gada janvārī objektā /Adrese C/ un /Adrese A/, izpildīto ēku konstrukciju demontāžas darbu apmaksu ir nepamatota un noraidāma.

Noraidot galveno prasījumu, noraidāmi arī ar šo galveno prasījumu saistītie blakus prasījumi par līgumsoda 358,03 EUR un likumisko nokavējuma procentu 286,42 EUR piedziņu.

[4.3] Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko tas ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis, savukārt Civillikuma 1770.pantā norādīts, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Civillikuma 2217.panta otrajā daļā noteikts - ja pasūtījums paliek vai nu pavisam neizpildīts vai vismaz nepabeigts, vai ir izpildīts slikti vai citādi nekā pasūtītājs norādījis, [..] tad uzņēmējam jāatlīdzina pasūtītājam nodarītie zaudējumi.

Arī Līguma 9.11., 10.8., 16.7. un 16.11.apakšpunktā noteikts prasītājas pienākums atlīdzināt zaudējumus, kas atbildētājai kā pasūtītājai radušies prasītājas kā uzņēmējas saistību pienācīgas neizpildes rezultātā.

Zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas, vienlaicīgi pastāvot sekojošiem to atlīdzināšanas priekšnoteikumiem: 1) tiesību aizskārēja prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esība un to konkrēts apmērs, 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību.

Atbildētāja savā pretprasībā lūgusi piedzīt no prasītājas zaudējumus 8666,88 EUR, ko veido izmaksas par papildu darbu - demontēto ēku konstrukciju (būvgružu) pārkrāmēšanu, izlasot un šķirojot no būvgružiem sadzīves priekšmetus, aprīkojumu, koka logu/durvju rāmjus, vati, jumta segumu, grīdas segumu, tērauda elementus u.tml.

Prasītājas iebildumi par pretprasību daļā par zaudējumu piedziņu pamatoti ar argumentu, ka prasību atsevišķi demontēt koka un metāla elementus atbildētāja izvirzījusi pēc Līguma noslēgšanas, darbu izpildes procesā, kas bijis par iemeslu Līguma izpildes pārtraukšanai no prasītājas puses, un, tā kā pie Līguma izbeigšanas vainojama atbildētāja, prasība par zaudējumu piedziņu no prasītājas nav pamatota.

[4.3.1] Lietā nav strīda, ka Līgums nav pilnībā izpildīts, ir izbeigts un ka prasītājas faktiski veikto darbu apjoms fiksēts pušu 2023.gada 17.martā sastādītajā fakta konstatācijas aktā Nr.1.

Fakta konstatācijas akta Nr.1 2.punktā norādīts, ka pirms ēku konstrukciju demontāžas ēkas nav atbrīvotas no tajās esošajiem priekšmetiem, aprīkojuma, atsevišķi nav šķiroti koka logu/durvju rāmji, vate, jumta segums, grīdas segums, tērauda elementi, u.tml. Ēku konstrukciju demontāža, iepriekš atsevišķi no ēkām neatdalot koka un metāla elementus, ir pamatā secinājumam, ka 2023.gada janvārī prasītājas veiktie ēku konstrukciju demontāžas darbi neatbilst tehniskās specifikācijas 12.punktā noteiktajām prasībām.

Minētais liecina, ka lietā konstatējams Civillikuma 2217.panta otrajā daļā noteiktais uzņēmēja prettiesiskas rīcības kritērijs - pasūtījums palicis nepabeigts, turklāt ir izpildīts slikti vai citādi nekā pasūtītājs norādījis. Līdz ar to tiesai jāpārbauda prasītājas argumenti, kas atspēkotu prasītājas vainojamību pie šo apstākļu iestāšanās.

[4.3.2] No prasītājas 2023.gada 2.janvāra un 2023.gada 17.janvāra vēstulēm izriet, ka ar Līgumu nodibināto saistību izpildi prasītāja pārtraukusi divu iemeslu dēļ: pirmkārt, teritorija, uz kuru paredzēts izvest drupināto materiālu, ir pārāk maza, turklāt, lai tajā ietilptu viss apjoms, nepieciešams pacelt šīs teritorijas līmeni, kas prasa papildu izdevumus un laiku, un, otrkārt, tāpēc, ka atbildētāja pieprasījusi drupināto būvgružu sijāšanu frakcijās, kas arī prasa papildu izdevumus un laiku. Kā papildu iemesls Līguma izpildes pārtraukšanai norādīts arī atbildētājas prasība demontēt skārda caurules, notekcaurules un logus.

Tiesas ieskatā, neviens no prasītājas norādītajiem pamatojumiem neiztur kritiku.

[4.3.2.1] Saskaņā ar tehnisko specifikāciju būvdarbiem 3.punktu uzņēmējam noteikts pienākums rūpīgi iepazīties ar tehnisko dokumentāciju, ar situāciju objektā un pārbaudīt veicamā darba apjomus un darba apstākļus, kas, tiesas ieskatā, ietver arī pārliecināšanos par prognozējamo būvgružu apjomu un tā novietošanai pasūtītāja ierādītās atbērtnes piemērotību šim apjomam. To, ka ziņas par atbērtnes atrašanās vietu un platību pretendentiem bijušas pieejamas, tiesas sēdē norādīja atbildētājas pārstāvis, un prasītājas pārstāvis to neapstrīdēja.

Turklāt no atbildētājas 2023.gada 5.janvāra un 2023.gada 20.janvāra atbildes vēstulēm prasītājai izriet, ka atbildētāja konsekventi piedāvājusi šīs prasītājas minētās potenciālās problēmas risinājumu – jaunas atbērtnes ierādīšanu tajā pašā 3 km attālumā no objekta, ja sākotnēji ierādītās platība izrādītos nepietiekama.

Ņemot vērā arī to, ka būvgružu drupināšanu prasītāja vispār nebija uzsākusi, tiesa noraida prasītājas argumentu, ka Līguma izpildes turpināšana nebūtu bijusi iespējama atbildētājas ierādītās atbērtnes nepietiekamas ietilpības dēļ.

[4.3.2.2] Līgumam pievienotās tehniskās specifikācijas būvdarbiem 11.punktā noteikta prasība ar specializētu drupināšanas tehniku veikt būvgružu pārstrādi un to šķirošanu, iegūstot otrreiz izmantojamus materiālus (šķembas, granti u.tml.). Tiesas ieskatā, prasītājai kā būvniecībā kompetentam komersantam bija jāapzinās, ka tādu otrreiz izmantojumu materiālu kā granti no būvgružu drupināšanā iegūtajām šķembām iespējams atdalīt tikai un vienīgi ar sijāšanas metodi. Kā jau vairākkārt norādīts iepriekš, tehniskās specifikācijas prasības visiem iepirkuma pretendentiem, t.sk., prasītājai, bija zināmas, jau iepirkumu izsludinot. Turklāt, iesniedzot pieteikumu dalībai konkursā, prasītāja pieteikuma 1.punktā apstiprinājusi, ka ar tehniskās specifikācijas noteikumiem ir iepazinusies un atzīst tos par sev saistošiem.

Ņemot vērā arī to, ka būvgružu drupināšanu prasītāja vispār nebija uzsākusi, tiesa prasītājas argumentu par sadrupinātā materiāla sijāšanu vērtē kā nepamatotu atrunu un noraida prasītājas argumentu, ka Līguma izpildes turpināšana nebūtu bijusi iespējama atbildētājas nepamatoti izvirzītu prasību dēļ.

Saskaņā ar tiesas sēdē atbildētājas pārstāvja sniegtajiem paskaidrojumiem strīda no atbildētājas puses par būvgružu sijāšanu frakcijās nebūtu, ja vien prasītāja būtu turpinājusi Līguma izpildi, proti, veikusi demontēto ēku konstrukciju drupināšanu un izvešanu uz būvgružu novietošanai ierādīto atbērtni.

[4.3.2.3] Par apsvērumiem, kuru dēļ tiesa nepievienojas prasītājas argumentiem par Līguma izpildes gaitā prasītājai it kā no jauna izvirzītām prasībām pirms ēku konstrukciju demontāžas atsevišķi demontēt koka un metāla elementus jau norādīts sprieduma 7.2.apakšpunktā, tāpēc tiesa tos atkārtoti nenorāda.

[4.3.3] Pievēršoties prasītājas norādīto zaudējumu esības un to apmēra pārbaudei, tiesa konstatē, ka pēc Līguma pārtraukšanas atbildētāja ir izsludinājusi jaunu iepirkumu ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, būvprojektu autoruzraudzībai un demontāžas darbu pabeigšanai, kurā saskaņā ar iepirkumu komisijas 2023.gada 24.maija lēmumu uzvarējis pretendents /Nosaukums A/, nosolot minētos darbus par 38857,03 EUR.

No /Nosaukums A/ 2023.gada 16.maija pieteikuma dalībai iepirkumā un tam pievienotajām lokālās tāmes Nr.1 un lokālās tāmes Nr.2 redzams, ka, salīdzinot ar prasītājas 2022.gada 7.jūnija katrai ēkai atsevišķi sagatavotajām lokālām tāmēm, /Nosaukums A/ tāmju 2.1.apakšpunktā iekļauta jauna pozīcija - esošo demontēto ēku konstrukciju (būvgružu) pārkrāmēšana, izlasot un šķirojot no būvgružiem sadzīves priekšmetus, aprīkojumu, koka logu/durvju rāmjus, vati, jumta segumu, grīdas segumu, tērauda elementus, u.tml. (darbi, kas nav veikti pirms ēku demontāžas), par ko /Nosaukums A/ aprēķinājusi izmaksas 8666,88 EUR, t.sk., 5447,75 EUR ēkai /Adrese C/, un 3219,13 EUR ēkai /Adrese A/.

Pamatojoties uz iepirkumu komisijas 2023.gada 24.maija lēmumu Nr.3, atbildētāja noslēgusi līgumu ar iepirkuma uzvarētāju /Nosaukums A/ par pēdējā piedāvāto summu 38857,03 EUR, kas ietver izmaksas 8666,88 EUR par demontēto ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, konstrukciju (būvgružu) pārkrāmēšanu un šķirošanu.

Ievērojot to, ka uzdevums pirms ēku konstrukciju demontāžas atdalīt no tām koka un metāla elementus bija iekļauts ar prasītāju noslēgtajam Līgumam pievienotās tehniskās specifikācijas būvdarbiem 12.punktā, tiesa atzinusi, ka pastāv cēlonisks sakars starp prasītājas prettiesisko rīcību – Līguma neizpildīšanu atbilstoši tajā noteiktajām prasībām – un atbildētājai radušos mantisko pametumu 8666,88 EUR, ko veido prasītājas pieļauto Līguma pārkāpumu novēršanas izmaksas.

[4.3.4] Ņemot vērā iepriekš norādītos apsvērumus, tiesa atzinusi, ka prasītāja ir nodarījusi atbildētājai zaudējumus 8666,88 EUR un, pamatojoties uz Civillikuma 1779.pantu un 2217.panta otro daļu, šie zaudējumi piedzenami no prasītājas par labu atbildētājai, apmierinot prasību daļā par zaudējumu piedziņu.

[4.4] Atsaucoties uz Civillikuma 1716., 1717.pantu, Līguma 17.3.apakšpunktu, ņemot vērā, ka atbildētāja izmantojusi savas tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma, pamatojoties uz Līguma 17.1.1., 17.1.2.apakšpunktā norādītajiem prasītājas pieļautiem Līguma pārkāpumiem, ka prasītāja ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, konstrukciju demontāžu veikusi, pārkāpjot Līguma tehniskās specifikācijas būvdarbiem 12.punkta prasības, pēc kā nav turpinājusi ar līgumu nodibināto saistību izpildi, tiesa atbildētājas atkāpšanos no Līguma atzīst par tiesisku un pamatotu.

[4.4.1] Neraugoties uz iepriekš minēto, tiesa pretprasību daļā par Līguma 17.3.apakšpunktā pielīgtā līgumsoda piedziņu uzskatījusi par nepamatotu un noraidāmu, par ko sniegti argumenti spriedumā.

[4.5] Tiesai nav pamata vērtēt pausto prasītājas pārstāvja viedokli, ka pretprasībā norādītie prasījumi būtu vēršami pret prasītājas apdrošinātāju, jo, lai gan Līguma 10.punktā prasītāja uzņēmusies saistību iesniegt atbildētājai apdrošināšanas sabiedrības izsniegtu Līguma izpildes garantiju, lietā nav iesniegts neviens pierādījums par apdrošināšanas tiesisko attiecību pastāvēšanu un tās noteikumiem.

[4.6] Spriedumā izlemts jautājums par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu.

[5] Par spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi pilnsabiedrība "Demolition Union".

[5.1] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka spriedums tiek pārsūdzēts:

1) daļā, ar ko pilnībā noraidīta prasītājas prasība;

2) daļā, ar ko daļēji apmierināta atbildētājas pretprasība pret prasītāju par zaudējumu 8666,88 EUR un tiesas izdevumu 474,70 EUR piedziņu.

[5.2] Attiecībā par prasītājas prasību norādīts, ka lietā nav strīda par turpmāk minētajiem apstākļiem:

1) starp pusēm tika noslēgts Līgums, kura pielikumos tika pievienotas 2022.gada 7.jūnija koptāme Nr.1 ar lokālām tāmēm Nr.1-3 un 2022.gada 7.jūnija koptāme Nr.2 ar lokālām tāmēm Nr.1-3, kurās atsevišķi norādītas visas veicamo darbu pozīcijas un šo darbu izmaksas;

2) abu minēto lokālo tāmju Nr.3 2.1.apakšpunkti paredz darbu pozīciju "Būves konstrukciju demontāža" ar atbilstošām kopsummu izmaksām 7200 EUR (koptāmei Nr.1) un 10400 EUR (koptāmei Nr.2);

3) abu minēto lokālo tāmju Nr.3 2.2.apakšpunkti paredz darbu pozīciju "Būvgružu pārstrāde ar specializētu drupināšanas tehniku, savākšana un nogādāšana pasūtītāja norādītajā atbērtnē izvešana un utilizācija (t.sk. bīstamie atkritumi)" ar atbilstošām kopsummu izmaksām 1700 EUR (koptāmei Nr.1) un 3800 EUR (koptāmei Nr.2), kā arī lokālo tāmju 2.3.apakšpunkti paredz darbu pozīciju "Atkritumu (t.sk. bīstamie atkritumi) savākšana, utilizācija" ar atbilstošām kopsummu izmaksām 250 EUR (koptāmei Nr.1) un 300 EUR (koptāmei Nr.2);

4) prasītāja ir pabeigusi abu ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, konstrukciju demontāžas darbus. Šos faktus apstiprina pušu 2023.gada 17.martā sastādītais fakta konstatācijas akts Nr.1 un atbildētājas pārstāvja 2023.gada 30.novembra mutvārdu tiesas sēdes laikā izteiktais apstiprinājums par šo darbu pabeigšanu.

Līdz ar to no šiem argumentiem acīmredzami ir secināma tiesas kļūda, pārbaudot atbildētājas pamatojumu atteikumam parakstīt prasītājas 2023.gada 17.janvārī un 2023.gada 14.martā elektroniski parakstītus aktus Nr.1-3 (formas 2) par 2023.gada janvārī veiktajiem darbiem.

[5.3] Proti, no iepriekš minētajiem aktiem izriet, ka prasītāja lūdz atbildētāju pieņemt darbus - lokālo tāmju Nr.3 2.1.apakšpunktā paredzētos darbus ar pozīcijas nosaukumu "Būves konstrukciju demontāža" kopsummā par 9680 EUR (5720 EUR + 3960 EUR).

Savukārt tiesas kļūda izpaužas tādējādi, ka tiesa uz prasītājas prasību ir attiecinājusi lokālo tāmju Nr.3 2.2.apakšpunktā paredzēto darbu pozīciju "Būvgružu pārstrāde ar specializētu drupināšanas tehniku, savākšana un nogādāšana pasūtītāja norādītajā atbērtnē izvešana un utilizācija (t.sk. bīstamie atkritumi)" un lokālo tāmju 2.3.apakšpunktā paredzēto darbu pozīciju "Atkritumu (t.sk. bīstamie atkritumi) savākšana, utilizācija", norādot, ka šo darbu neizpilde ir leģitīms pamats atbildētājai nepieņemt pavisam citus darbus saskaņā ar lokālo tāmju 2.1.apakšpunktu.

Prasītāja nelūdz piedzīt samaksu par darbiem, ko prasītāja nav izpildījusi Līguma ietvaros – prasītāja nelūdz piedzīt samaksu par būvgružu pārstrādi un atkritumu savākšanu un utilizāciju. Prasītāja lūdz piedzīt samaksu tikai par faktiski izpildītiem darbiem – par ēku konstrukciju demontāžas darbiem.

Tā kā prasītājas prasījumi par līgumsoda un likumisko nokavējuma procentu piedziņu noraidīti tikai tā iemesla dēļ, ka noraidīts pamatprasījums par parāda piedziņu, tad pareizais pamatojums prasījumiem par līgumsoda un likumisko nokavējuma procentu piedziņu ir atrodams prasītājas prasības pieteikumā.

[5.4] Attiecībā par atbildētājas pretprasību norādīts, ka lietā nav strīda par apstākļiem, ka Līguma ietvaros no prasītājas tika pieprasīta abu ēku demontāža, kā arī atkritumu šķirošana un to nogādāšana atbildētājas norādītajā teritorijā.

Tāpat lietā nav strīda un no Līguma neizriet, ka prasītājai sākotnēji tiktu izvirzīta prasība demontēt kādus materiālus atsevišķi, lai tie būtu atkārtoti izmantojami kā pilnvērtīgi materiāli (piemēram, koka logu un durvju rāmji, caurules), jo materiālu demontāža ir roku darbs un to nav iespējams veikt mehanizēti. Līgumā vien ir norādīta prasība, ka šie materiāli (kā atkritumi, būvgruži) ir atbildētājas īpašums. Turklāt lietā nav strīda un no Līguma neizriet, ka prasītājai sākotnēji tiktu izvirzīta prasība sijāt un šķirot būvgružus 0-32 mm frakcijā, jo Līgumā vien ir norādīta prasība šķirot būvgružus pa veidiem – metāls, koks, vate utt.

Prasītāja savu atkāpšanos no Līguma ir pamatojusi ar argumentiem, ka Līguma izpildes ietvaros papildu prasību izvirzīšana un patvaļīga darbu uzdevumu izmaiņa par roku darbu un sijāšanu 0-32 mm frakcijā rada zaudējumus prasītājai. Tā rezultātā palielinājās prasītājas aprēķinātās darbu izmaksas un Līguma izpilde vairs nav bijusi izdevīga. Minēto faktu, ka jaunu pieprasīto darbu izpilde rada ievērojamus zaudējumus prasītājai, pierāda lietā

esošais /Nosaukums A/ tāmju 2.1., 2.2. un 2.3.apakšpunkta saturs, no kā ir redzams, ka iekļautas jaunas darbu pozīcijas, kas palielinātu Līguma summu vismaz par 8666,88 EUR (atbildētājas norādīto zaudējumu summa, ko atbildētāja samaksāja /Nosaukums A/ par papildu darbu izpildi). Ņemot vērā, ka šo izmaksu palielināšana ir bijusi patvaļīga un atbildētāja nebija gatava veikt piemaksu par darbiem, ir secināms, ka prasītāja ir tiesiski atkāpusies no Līguma.

Par nepamatotu ir atzīstams tiesas norādītais arguments, ka prasītājai bija zināma iepirkumu dokumentācija un prasītājai kā profesionālim bijis jāizvērtē visas iespējamās situācijas Līguma izpildes ietvaros (t.sk. prasītājas ieskatā, ar to esot saprotama papildu prasību izpildīšana). Nav šaubu, ka prasītājai bija zināma iepirkumu dokumentācija un atbilstoši iepirkumu dokumentācijai tika parakstīts Līgums, kas paredzēja vienkāršu būvgružu drupināšanu un atkritumu šķirošanu bez roku darba un papildus sijāšanas noteiktajās frakcijās. Tieši par šiem darbiem prasītāja izteica savu piedāvājumu un par šādiem darbiem tika noslēgts Līgums.

[6] Atbildētāja Valkas novada pašvaldība sniegusi rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību.

[6.1] Atbildētāja uzskata, ka pirmās instances tiesa vispusīgi novērtējusi lietas apstākļus un nonākusi pie taisnīga rezultāta prasību noraidot, bet pretprasību apmierinot daļēji.

[6.2] Atbildētājas ieskatā, apelācijas sūdzībā nav argumentu, kādēļ tiesa nepareizi iztiesājusi lietu. Apelācijas sūdzība satur pirmās instances tiesas sprieduma atreferējumu attiecībā uz prasītājas prasības noraidīšanu un atbildētājas pretprasības apmierināšanu, kā arī uzskaita tos apstākļus, par kuriem lietā nav strīda starp pusēm.

Sūdzībā tiek apstrīdēts fakts, ka uzņēmējam, kā savas jomas profesionālim, bija jāspēj saprast, kādā veidā darbi būtu veicami. Šajā sakarā norādāms, ka tieši tādēļ jau atbildētāja rīko konkursu par konkrētu darbu veikšanu, jo meklē attiecīgās jomas profesionāli, kas pārzina konkrēto darbu veikšanas tehniku un būvju demontāžas vispārpieņemto praksi u.tml. Ja jau atbildētāja to varētu pati paveikt un sakopt konkrēto teritoriju ar pašas spēkiem, tad nebūtu nepieciešams piesaistīt jomas profesionāli, tas ir, uzņēmēju, kuram ir tehnika, kas ir zinošs un kompetents veikt šādus darbus, un kam ir izpratne, ko nozīmē "demontāža", "būvgružu drupināšana" u.tml., un kas kopumā izprot un var izpildīt iepirkumā izvirzītās prasības.

Arguments, ka prasītāja nav izpratusi tehnisko specifikāciju, nevar būt pamats apgalvojumam, ka atbildētāja ir patvaļīgi izvirzījusi prasības vai pieprasa papildu darbu veikšanu uzņēmējam, jo šīs prasības ir tikušas iestrādātas tehniskajā dokumentācijā.

Šajā sakarā nav saprotama arī prasītājas pozīcija attiecībā uz sūdzībā norādīto "vienkārša būvgružu drupināšana". Tas kārtējo reizi apliecina, ka uzņēmējs pats atzīst, ka ir pārpratis tehnisko specifikāciju un līdz ar to secināms, ka nav rūpīgi iepazinies ar iepirkuma dokumentāciju.

Turklāt prasītāja nav arī iepirkumā uzdevusi jautājumus (lūgusi atbildētājai skaidrot kādas iepirkumu dokumentācijas pozīcijas), bet gan tieši pretēji - prasītāja ir atzinusi tās par saprotamām un ar savu parakstu apliecinājusi, ka viss ir skaidrs. Līdz ar to, atbildētājas ieskatā, tā ir prasītājas vaina, proti, piedalīties konkursā, pietiekoši precīzi un vispusīgi neizpētot situāciju, objektu un visu prasīto.

[7] Apelācijas instances tiesas sēdē prasītājas pilnsabiedrības "Demolition Union" pārstāvis /Persona B/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja spēkā, pretprasību neatzina. Pārstāvis sniedza paskaidrojumus atbilstoši prasības pieteikumā un apelācijas sūdzībā minētajiem motīviem, tos izvēršot.

Atbildētājas Valkas novada pašvaldības pārstāvis /Persona A/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina, pretprasību uzturēja spēkā. Pārstāvis sniedza paskaidrojumus atbilstoši rakstveida paskaidrojumos par prasību un apelācijas sūdzību, pretprasībā minētajiem motīviem, tos izvēršot.

Lietas dalībnieku paskaidrojumi fiksēti tiesas sēdes skaņu ierakstā.

[8] Vidzemes rajona tiesas 2023.gada 29.decembra spriedums šajā lietā stājies spēkā daļā, ar kuru noraidīta Valkas novada pašvaldības pretprasība par līgumsoda 4170,60 EUR piedziņu. Šajā daļā pirmās instances tiesas spriedums

nav pārsūdzēts.

Motīvu daļa

[9] Novērtējusi prasības pieteikumā, pretprasības pieteikumā, apelācijas sūdzībā norādītos motīvus, lietā esošos rakstveida pierādījumus, lietas dalībnieku paskaidrojumus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pilnsabiedrības "Demolition Union" prasība ir noraidāma, savukārt apmierināma Valkas novada pašvaldības pretprasība par zaudējumu 8666,88 EUR piedziņu.

[10] Civilprocesa likuma 432.panta piektajā daļā norādīts - ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Tiesas kolēģija atzīst, ka Vidzemes rajona tiesas 2023.gada 29.decembra spriedumā šajā lietā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ apelācijas instances tiesa pievienojas Vidzemes rajona tiesas sniegtajai argumentācijai. Līdz ar to tiesa atkārtoti nenorāda visus Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā norādītos apsvērumus - konstatētos faktus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti tie vai citi pierādījumi, normatīvos aktus, pēc kuriem tiesa vadījusies, un konstatēto lietas apstākļu juridisko novērtējumu

[11] Pievēršoties apelācijas sūdzībā minētajiem motīviem, tiesas kolēģija norāda, ka lietā nav strīda par apstākļiem, ka 2022.gada 12.jūlijā puses noslēgušas Līgumu par būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādi, autoruzraudzību un ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, nojaukšanu un teritorijas sakārtošanu.

[11.1] Lietā nav domstarpību, ka prasītāja Līgumu pilnā apmērā nav izpildījusi. Kā izriet no prasītājas 2023.gada 2.janvāra vēstules, prasītāja darbus pārtraukusi 2023.gada 2.janvārī. Ar 2023.gada 17.janvāra paziņojumu pilnsabiedrība "Demolition Union" paziņojusi atbildētājai, ka no līguma atkāpjas.

2023.gada 17.martā sastādīts fakta konstatācijas akts Nr.1, kuru parakstījuši komisijas locekļi, kuras skaitā iekļauti abu pušu pārstāvji. Komisija konstatējusi, ka ēku konstrukcijas /Adrese C/ un /Adrese A/, ir demontētas pilnā apmērā (1.punkts). Aktā minēti neizdarītie darbi (2.10.apakšpunkts), tajā skaitā tas, ka, demontējot ēkas konstrukcijas, uzņēmējs pirms tam ēkas nav atbrīvojis no tajās esošajiem priekšmetiem, aprīkojuma, atsevišķi nav šķiroti koka logu/durvju rāmji, vate, jumta segums, grīdas segums, tērauda elementi u.tml., tādējādi visi būvgruži ir sajaukti kopā.

[11.2] No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja 2023.gada 17.janvārī sastādījusi atbildētājai iesniegtos aktus 1-3 (forma 2) par 2023.gada janvārī veiktajiem darbiem, kuros norādīts, ka objektā /Adrese A/, veikta būves konstrukcijas demontāža par 5720 EUR, bet objektā /Adrese C/, par 3960 EUR, kas ir prasībā piedziņai lūgtā summa 9680 EUR. Prasītāja 2023.gada 14.martā sastādījusi rēķinu Valkas novada pašvaldībai par 9680 EUR apmaksu.

[11.3] No Līguma 6.2.2.apakšpunktā noteiktā izriet, ka pasūtītājs veic samaksu tikai pēc tam, kad pasūtītājs ir pieņēmis no izpildītāja iepriekšējā periodā izpildītos darbus ar nodošanas-pieņemšanas aktu.

Lietā nav strīda, ka 2013.gada 17.janvārī sastādītos aktus Nr.1-3 (vai citus dokumentus par darbu pieņemšanu) atbildētāja nav parakstījusi, tajos norādītos darbus nav pieņēmusi, un sekojoši - nav veikusi apmaksu par tiem.

[11.4] No pušu sarakstes - prasītājas 2023.gada 2.janvāra, 2023.gada 6.janvāra un 2023.gada 17.janvāra vēstulēm izriet, ka prasītāja paziņojusi, ka darbus neturpinās, savukārt atbildētāja ar 2023.gada 5.janvāra un 2023.gada 12.janvāra vēstulēm aicinājusi prasītāju pabeigt darbus objektā atbilstoši Līgumam.

No atbildētājas 2023.gada 20.janvāra vēstulē norādītā izriet, ka atteikumu pieņemt 2023.gada janvārī izpildītos darbus atbildētāja pamatojusi ar to, ka pirms ēku konstrukciju demontāžas ēkas nav atbrīvotas no tajās esošajiem priekšmetiem, aprīkojuma, atsevišķi nav šķiroti koka logu un durvju rāmji, vate, jumta segums, grīdas segums,

tērauda elementi u.tml., un visi būvgruži sajaukti kopā. Atbildētāja arī pamatojusies uz būvprojekta Darbu organizācijas projekta (DOP-02) 14. un 18.punktu, kuros norādīta būvdarbu veikšanas secība, paredzot, ka esošu nojaucamu ēku jāatbrīvo no visiem tajā esošajiem priekšmetiem un aprīkojuma, kā arī no esošās nojaucamās ēkas fasādēm un jumta jānojauc visus esošos kabeļus un iekārtas.

No Līgumam pievienotās tehniskās specifikācijas būvdarbiem 12.punkta izriet, ka demontētie tērauda un krāsainā metāla elementi (t.sk. visi cita veida materiāli (piemēram logi, dēļi vai tml.), ko pasūtītājs uzskatīs par derīgiem) ir pasūtītāja īpašums un ir nogādājami pasūtītāja norādītajā vietā (3 km attālumā). Minētais apliecina, ka prasība par koka un metāla elementu demontāžu bija izvirzīta, jau iepirkumu izsludinot.

Tādējādi nav pamata secināt, ka prasība par koka logu, durvju, tērauda un krāsainā metāla u.c. elementu atsevišķu demontāžu prasītājai izvirzīta jau pēc līguma noslēgšanas, nolīgto darbu izpildes gaitā. Tiesas kolēģija atzīst, ka prasītāja ēku konstrukciju demontāžas darbus nav veikusi atbilstoši tehniskās specifikācijas prasībām un atbildētājas atteikums pieņemt 2023.gada janvārī prasītājas izpildītos darbus ir pamatots.

Jebkurā gadījumā prasītājai kā kvalificētai, prasmīgai un pieredzējušai lietpratējai bija jābūt zināmai darbu izpildes secībai, vispirms demontējot koka logus, durvis, atbrīvojot nojaucamo ēku no aprīkojuma u.tml., lai bez papildu sarežģījumiem prasītāja iegūtu vēl izmantošanai derīgus priekšmetus, nevis vienkārši sagāžot ēkas.

Pie šādiem apstākļiem nav pamatots apelācijas sūdzībā izvirzītais arguments, ka tiesa uz prasītājas prasību nepamatoti attiecinājusi lokālo tāmju 2.2. un 2.3.apakšpunktu. Minētie lokālo tāmju punkti - par būvgružu pārstrādi un atkritumu savākšanu - neattiecas uz strīdus priekšmetu un tiesa tos arī nav uz strīdus priekšmetu attiecinājusi.

Pastāvot šādiem apstākļiem, ņemot vērā to, ka saskaņā ar Līguma 6.2.2.apakšpunktu un Civillikuma 1590., 2223.pantu pasūtītājam ir pienākums norēķināties tikai par atbilstoši līgumam veiktiem un prasītājas pieņemtiem darbiem, un ka atbildētāja pamatoti atteikusies pieņemt prasītājas 2023.gada janvārī veiktos, aktos Nr.1-3 norādītos ēku konstrukciju demontāžas darbus, secināms, ka atbildētājai kā pasūtītājai nav iestājies pienākums norēķināties par šiem darbiem. Līdz ar to prasība par 2023.gada janvārī objektos /Adrese C/ un /Adrese A/, izpildīto ēku konstrukciju demontāžas darbu apmaksu ir noraidāma.

[11.5] Civillikuma 1754.pantā paredzēts, ka procentiem vienmēr nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds. No Civillikuma 1716.panta pirmās un trešās daļas izriet, ka par maksājumu kavējumu nolīgtam līgumsodam nepieciešams galvenais parāds.

Tā kā tiesas kolēģija nekonstatē galveno parādu, līdz ar to noraidāmi arī pilnsabiedrības "Demolition Union" prasījumi par līgumsoda 358,03 EUR un likumisko nokavējuma procentu 286,42 EUR piedziņu.

[12] Pievēršoties jautājumam par Valkas novada pašvaldības celto pretprasību, tiesas kolēģija atzīst, ka tā ir apmierināma tādā apjomā, kā to apmierinājusi pirmās instances tiesa.

Kā jau iepriekš norādīts, tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances sniegtajai motivācijai spriedumā arī attiecībā uz pretprasību un neatkārto pirmās instances tiesas sniegto motivāciju, kas citēta sprieduma aprakstošajā daļā.

[12.1] Prasītāja apelācijas sūdzībā šajā ziņā minējusi, ka no līguma neizriet, ka prasītājai sākotnēji izvirzīta prasība demontēt kādus materiālus atsevišķi, lai tie būtu atkārtoti izmantojami kā pilnvērtīgi materiāli.

Šajā ziņā apelācijas instances tiesa jau sniegusi savu vērtējumu sprieduma 11.4.apakšpunktā, ko atkārtoti neatkārto.

Prasītāja arī norādījusi, ka no Līguma neizriet, ka prasītājai sākotnēji izvirzīta prasība sijāt un šķirot būvgružus 0-32 mm frakcijā, jo līgumā norādīta vien prasība šķirot būvgružus pa veidiem - metāls, koks, vate u.tml. Minētais saistāms ar faktu vērtējumu, vai prasītāja tiesiski atkāpās no līguma.

Šajā ziņā norādāms, ka līgumam pievienotās tehniskās specifikācijas būvdarbiem 11.punktā noteikta prasība ar specializētu drupināšanas tehniku veikt būvgružu pārstrādi un to šķirošanu, iegūstot otrreiz izmantojamus materiālus (šķembas, granti u.tml.). Atzīstams, ka prasītājai kā būvniecībā kompetentam komersantam bija

jāapzinās, ka tādu otrreiz izmantojamu materiālu kā granti no būvgružu drupināšanā iegūtajām šķembām iespējams atdalīt tikai un vienīgi ar sijāšanas metodi. Tehniskās specifikācijas prasības visiem iepirkuma pretendentiem bija zināmas, jau iepirkumu izsludinot. Turklāt, iesniedzot pieteikumu dalībai konkursā, prasītāja pieteikuma 1.punktā apstiprinājusi, ka ar tehniskās specifikācijas noteikumiem ir iepazinusies un atzīst tos par sev saistošiem.

Līdz ar to nav pamatota prasītājas atkāpšanās no līguma ar 2023.gada 17.janvāra paziņojumu, kā vienu no iemesliem norādot to, ka līguma izpildes gaitā pasūtītāja pieprasījusi būvgružu sijāšanu frakcijā 0-32 mm.

Izvērtējot šos apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, tiesas kolēģija atzīst, ka prasītāja no Līguma atkāpās bez tiesiska pamata.

[12.2] Pievēršoties zaudējumu esības un to apmēra pārbaudei, konstatējams, ka pēc Līguma pārtraukšanas atbildētāja ir izsludinājusi jaunu iepirkumu ēku /Adrese C/ un /Adrese A/, būvprojektu autoruzraudzībai un demontāžas darbu pabeigšanai, kurā saskaņā ar iepirkumu komisijas 2023.gada 24.maija lēmumu uzvarējis pretendents /Nosaukums A/, nosolot minētos darbus par 38857,03 EUR.

No /Nosaukums A/ 2023.gada 16.maija pieteikuma dalībai iepirkumā un tam pievienotajām lokālās tāmes Nr.1 un lokālās tāmes Nr.2 redzams, ka, salīdzinot ar prasītājas 2022.gada 7.jūnija katrai ēkai atsevišķi sagatavotajām lokālām tāmēm, /Nosaukums A/ tāmju 2.1.apakšpunktā iekļauta jauna pozīcija - esošo demontēto ēku konstrukciju (būvgružu) pārkrāmēšana, izlasot un šķirojot no būvgružiem sadzīves priekšmetus, aprīkojumu, koka logu/durvju rāmjus, vati, jumta segumu, grīdas segumu, tērauda elementus, u.tml. (darbi, kas nav veikti pirms ēku demontāžas), par ko /Nosaukums A/ aprēķinājusi izmaksas 8666,88 EUR, t.sk., 5447,75 EUR ēkai /Adrese C/, un 3219,13 EUR ēkai /Adrese A/.

Pirmās instances tiesa konstatējusi un lietā strīds par to nepastāv, ka, pamatojoties uz atbildētājas iepirkumu komisijas 2023.gada 24.maija lēmumu Nr.3, atbildētāja ir noslēgusi līgumu ar iepirkuma uzvarētāju /Nosaukums A/ par pēdējā piedāvāto summu 38857,03 EUR, kas ietver izmaksas 8666,88 EUR par demontēto ēku konstrukciju (būvgružu) pārkrāmēšanu un šķirošanu.

Pirmās instances tiesa pamatoti novērtējusi, ka uzdevums pirms ēku konstrukciju demontāžas atdalīt no tām koka, metāla u.c. elementus bija iekļauts ar prasītāju noslēgtajam līgumam pievienotās tehniskās specifikācijas 12.punktā, un tādējādi pastāv cēloniskais sakars starp prasītājas prettiesisko rīcību- Līguma neizpildīšanu atbilstoši noteiktajām prasībām - un atbildētājai radušos mantisku pametumu 8666,88 EUR, ko veido prasītājas pieļauto Līguma pārkāpumu novēršanas izmaksas.

Civillikuma 1779.pantā noteikts, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko tas ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Civillikuma 2217.panta otrajā daļā paredzēts - ja pasūtījums paliek vai nu pavisam neizpildīts vai vismaz nepabeigts, vai ir izpildīts slikti vai citādi nekā pasūtītājs norādījis [..], tad uzņēmējam jāatlīdzina pasūtītājam nodarītie zaudējumi.

Tādejādi no prasītājas par labu atbildētājai piedzenami tai nodarītie zaudējumi 8666,88 EUR.

[13] Spriedumā nosakāms, kam un kādā apmērā maksājami tiesāšanās izdevumi.

[13.1] Atbilstoši Civilprocesa likuma 33.pantam tiesāšanās izdevumi ir gan tiesas izdevumi, kuru skaitā ietilpst arī valsts nodeva, gan drošības nauda un ar lietas vešanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, bet, ja prasība apmierināta daļēji, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.

[13.2] Tā kā pilnsabiedrības "Demolition Union" prasība noraidīta, no atbildētājas par labu prasītājai tiesāšanās izdevumi nav piedzenami.

[13.3] Valkas novada pašvaldība par pretprasību samaksājusi valsts nodevu 703,15 EUR.

Atbildētājas pretprasība celta par 12837,48 EUR piedziņu, bet apmierināta daļēji - par 8666,88 EUR piedziņu, t.i., 67,51 % apmērā.

Līdz ar to, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no prasītājas par labu atbildētājai proporcionāli piedzenami tiesas izdevumi - samaksātās valsts nodevas daļa 474,70 EUR, kas ir 67,51 % no celtās prasības summas.

[14] No prasītājas par labu atbildētājai ar spriedumu piedzīti zaudējumi 8666,88 EUR un tiesas izdevumi 474,70 EUR, kopā 9141,58 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1763.pantu, 1765.panta 1.punktu, Civilprocesa likuma 195.pantu, kā arī Senāta Civillietu departamenta senatoru 2021.gada 15.decembra kopsapulces atziņām, Valkas novada pašvaldībai atzīstamas tiesības saņemt no pilnsabiedrības "Demolition Union" likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās summas 9141,58 EUR par laiku no dienas, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma pilnīgai izpildei, ievērojot Civillikuma 1763.pantā paredzētos procentu pieauguma ierobežojumus.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu pilnsabiedrībai "Demolition Union" nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.-434.pantu Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

noraidīt pilnīgi pilnsabiedrības "Demolition Union", reģistrācijas Nr.44103148445, prasību pret Valkas novada pašvaldību, reģistrācijas Nr.90009114839, par parāda 9680 EUR, līgumsoda 358,03 EUR un likumisko nokavējuma procentu 286,42 EUR, kopā 10324,45 EUR piedziņu.

Apmierināt Valkas novada pašvaldības pretprasību daļā par zaudējumu piedziņu.

Piedzīt no pilnsabiedrības "Demolition Union", reģistrācijas Nr.44103148445, par labu Valkas novada pašvaldībai, reģistrācijas Nr.90009114839, zaudējumus 8666,88 EUR, tiesas izdevumus 474,70 EUR, kopā 9141,58 EUR (deviņus tūkstošus simt četrdesmit vienu *euro* un 58 centus).

Atzīt Valkas novada pašvaldībai tiesības saņemt no pilnsabiedrības "Demolition Union" likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās summas 9141,58 EUR par laiku no dienas, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma pilnīgai izpildei, ievērojot Civillikuma 1763.pantā paredzētos procentu pieauguma ierobežojumus.

Maksājumi par labu Valkas novada pašvaldībai nomaksājami tās norēķinu kontā Nr.LV16UNLA0050014283134 AS "SEB banka".

Noteikt pilnsabiedrībai "Demolition Union" termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2024.gada 6.jūnija var pārsūdzēt Senāta Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 450.-452.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot kasācijas sūdzību Vidzemes apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis A.Bukavs

Tiesnese S.Bakmane

Tiesnese I.Pinne

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.